

Spatiul \mathbb{R}^n

Reamintim ca

$$\mathbb{R}^n = \{(x_1, x_2, \dots, x_n) : x_1, x_2, \dots, x_n \in \mathbb{R}\}$$

este un spatiu vectorial peste \mathbb{R} pentru care adunarea si inmultirea cu scalari sunt definite prin

$$\begin{aligned}(x_1, x_2, \dots, x_n) + (y_1, y_2, \dots, y_n) &= (x_1 + y_1, x_2 + y_2, \dots, x_n + y_n) \\ \alpha(x_1, x_2, \dots, x_n) &= (\alpha x_1, \alpha x_2, \dots, \alpha x_n)\end{aligned}$$

Daca $n = 2$ vom nota un punct curent (x_1, x_2) cu (x, y) si daca $n = 3$ vom nota un punct curent (x_1, x_2, x_3) cu (x, y, z) , adica

$$\mathbb{R}^2 = \{(x, y) : x, y \in \mathbb{R}\}, \quad \mathbb{R}^3 = \{(x, y, z) : x, y, z \in \mathbb{R}\}$$

Functia $\|\cdot\| : \mathbb{R}^n \rightarrow [0, +\infty)$ definita prin

$$\|x\| = \sqrt{x_1^2 + x_2^2 + \dots + x_n^2}, \forall x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n$$

este o norma pe \mathbb{R}^n , adica are proprietatile

- (1) $\|x + y\| \leq \|x\| + \|y\|$ pentru orice $x, y \in \mathbb{R}^n$
- (2) $\|\alpha x\| = |\alpha| \cdot \|x\|$ pentru orice $x \in \mathbb{R}^n$ si orice $\alpha \in \mathbb{R}$
- (3) $\|x\| \geq 0$ pentru orice $x \in \mathbb{R}^n$ si $\|x\| = 0 \Leftrightarrow x = 0_{\mathbb{R}^n}$

Aceasta norma se numeste norma euclidiană. Functia $d : \mathbb{R}^n \times \mathbb{R}^n \rightarrow [0, +\infty)$ definita pentru orice doua puncte $(x_1, x_2, \dots, x_n) \in \mathbb{R}^n$, $(y_1, y_2, \dots, y_n) \in \mathbb{R}^n$ prin

$$d(x, y) = \|x - y\| = \sqrt{(x_1 - y_1)^2 + \dots + (x_n - y_n)^2}$$

este o distanta (metrica) numita distanta sau metrica euclidiană.

Daca $a \in \mathbb{R}^n$ si $r > 0$ multimea

$$B(a, r) = \{x \in \mathbb{R}^n : \|x - a\| < r\}$$

se numeste bila cu centrul a si raza r . Topologia lui \mathbb{R}^n va fi topologia asociata distantei euclidiene: $D \subset \mathbb{R}^n$ este deschisa daca si numai daca pentru orice $a \in D$ exista $r > 0$ astfel incat $B(a, r) \subset D$

Exercitiu. Aratati ca $B(a, r)$ este o multime deschisa.

Definitie. Spunem ca doua norme $\|\cdot\|$ si $\|\cdot\|'$ pe \mathbb{R}^n sunt echivalente daca exista $\alpha, \beta > 0$ astfel incat

$$\alpha\|x\| \leq \|x\|' \leq \beta\|x\| \text{ pentru orice } x \in \mathbb{R}^n$$

Exercitiu. Aratati ca $\|\cdot\|_\infty : \mathbb{R}^n \rightarrow [0, +\infty)$ si $\|\cdot\|_1 : \mathbb{R}^n \rightarrow [0, +\infty)$

$$\|x\|_\infty = \max\{|x_i| : i = 1, 2, \dots, n\} \quad \|x\|_1 = |x_1| + |x_2| + \dots + |x_n|$$

sunt norme pe \mathbb{R}^n echivalente cu norma euclidiană. Desenati bila cu centrul in origine si de raza 1 in cazul celor doua norme.

Propozitie 1. Oricare doua norme pe \mathbb{R}^n sunt echivalente.

Demonstratie. Vezi de exemplu N. Boboc -Analiza Matematica II -pag 32.

Observatie. Se poate arata ca daca doua norme pe \mathbb{R}^n sunt echivalente atunci ele genereaza aceeasi topologie. Daca nu se face alta precizare, norma utilizata va fi norma euclidiană.

Definitie. O aplicatie $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ se numeste liniara daca $T(x+y) = T(x) + T(y)$ si $T(\alpha x) = \alpha T(x)$, pentru orice $\alpha \in \mathbb{R}$, si orice $x, y \in \mathbb{R}^n$

Propozitie 2. Daca $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ este o aplicatie liniara atunci T este continua.

Demonstratie. Fie $x = x_1 e_1 + x_2 e_2 + \dots + x_n e_n \in \mathbb{R}^n$. Atunci

$$\|T(x)\| = \|x_1 T(e_1) + x_2 T(e_2) + \dots + x_n T(e_n)\| \leq \sum_{i=1}^n |x_i| \|T(e_i)\| \leq M \|x\|$$

unde

$$M = \sqrt{\sum_{i=1}^n \|T(e_i)\|^2}.$$

De aici deducem ca pentru orice $x, y \in \mathbb{R}^n$

$$\|T(x-y)\| \leq M \cdot \|x-y\|$$

si deci T este uniform continua.

Propozitie 3. Multimea $L(\mathbb{R}^n, \mathbb{R}^m)$ a aplicatiilor liniare de la \mathbb{R}^n la \mathbb{R}^m este un spatiu vectorial si aplicatia $T \rightarrow \|T\|$

$$\|T\| = \sup\{\|T(x)\| \mid \|x\| \leq 1\} = \inf\{M \geq 0 \mid \|Tx\| \leq M\|x\|\}$$

este o norma pe $L(\mathbb{R}^n, \mathbb{R}^m)$.

Pentru demonstratie vezi N. Boboc -Analiza Matematica II - pag 34.

Derivate parțiale. Funcții diferentiabile

Pe parcursul întregului curs D va fi o mulțime deschisă din \mathbb{R}^n . Fie $f : D \rightarrow \mathbb{R}^m$ și $a \in D$.

Dacă $u \in \mathbb{R}^n$ este un vector nenul, mulțimea

$$\{a + tu \mid t \in \mathbb{R}\} \subset \mathbb{R}^n$$

este o dreaptă care trece prin a . Deoarece D este deschisă rezultă că mulțimea

$$\{t \in \mathbb{R} : a + tu \in D\}$$

este o mulțime deschisă din \mathbb{R} care include un interval deschis centrat în $t = 0$.

Definiție. Se spune că f este derivabilă după vectorul u în punctul a dacă există limita (în \mathbb{R}^m)

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + tu) - f(a)}{t}$$

Dacă acesta limită există, se numește derivata parțială după vectorul u (sau după direcția u dacă u este versor, adică $\|u\| = 1$) în punctul a și se notează cu $\frac{\partial f}{\partial u}(a)$. Dacă f are derivata parțială după vectorul u în orice punct $x \in D$ funcția

$$D \ni x \mapsto \frac{\partial f}{\partial u}(x)$$

se notează cu $\frac{\partial f}{\partial u}$ și se numește derivata lui f după vectorul u .

Dacă $\{e_1, e_2, \dots, e_n\}$ este baza canonică a lui \mathbb{R}^n , atunci derivata lui f după direcția e_i , adică $\frac{\partial f}{\partial e_i}(a)$ se notează cu $\frac{\partial f}{\partial x_i}(a)$ și se numește derivata parțială a lui f în raport cu x_i în punctul a .

$$\begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + te_i) - f(a)}{t} \\ &= \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a_1, \dots, a_{i-1}, a_i + t, a_{i+1}, \dots, a_n) - f(a_1, \dots, a_{i-1}, a_i, a_{i+1}, \dots, a_n)}{t} \\ &= \lim_{x_i \rightarrow a_i} \frac{f(a_1, \dots, a_{i-1}, x_i, a_{i+1}, \dots, a_n) - f(a_1, \dots, a_{i-1}, a_i, a_{i+1}, \dots, a_n)}{x_i - a_i} \end{aligned}$$

Deci $\frac{\partial f}{\partial x_i}(a)$ există dacă și numai dacă funcția

$$x \mapsto f(a_1, \dots, a_{i-1}, x, a_{i+1}, \dots, a_n)$$

este derivabilă în a_i . Dacă $f : D \subset \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$ și $(x_0, y_0, z_0) \in D$, atunci

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0, z_0) = \lim_{x \rightarrow x_0} \frac{f(x, y_0, z_0) - f(x_0, y_0, z_0)}{x - x_0}$$

$$\frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0, z_0) = \lim_{y \rightarrow y_0} \frac{f(x_0, y, z_0) - f(x_0, y_0, z_0)}{y - y_0}$$

$$\frac{\partial f}{\partial z}(x_0, y_0, z_0) = \lim_{z \rightarrow z_0} \frac{f(x_0, y_0, z) - f(x_0, y_0, z_0)}{z - z_0}$$

cu conditia ca limitele sa existe in \mathbb{R} .

Exemplu. $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x, y, z) = e^{x^2+yz} - x^2yz + xy^4 + z^2$.

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y, z) = 2xe^{x^2+yz} - 2xyz + y^4 \quad \frac{\partial f}{\partial y}(x, y, z) = ze^{x^2+yz} - x^2z + 4xy^3$$

$$\frac{\partial f}{\partial z}(x, y, z) = ye^{x^2+yz} - x^2y + 2z$$

Definitie. Fie $f : D \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ $f = (f_1, f_2, \dots, f_m)$. Spunem ca f are derivate parțiale in $a \in D$ daca exista toate derivatele parțiale $\frac{\partial f}{\partial x_1}(a), \frac{\partial f}{\partial x_2}(a), \dots, \frac{\partial f}{\partial x_n}(a)$.

Propozitie 4. Functia f are derivata parțiala dupa directia u in punctul a , daca si numai daca toate functiile f_1, f_2, \dots, f_m au derivata dupa directia u in a . In aceasta situatie

$$\frac{\partial f}{\partial u}(a) = \left(\frac{\partial f_1}{\partial u}(a), \frac{\partial f_2}{\partial u}(a), \dots, \frac{\partial f_m}{\partial u}(a) \right).$$

Daca $f : D \rightarrow \mathbb{R}^m$, atunci f are derivate parțiale in a , daca si numai daca functiile f_1, f_2, \dots, f_n au derivate parțiale in a . Matricea cu m linii si n coloane

$$[df(a)] = \begin{bmatrix} \frac{\partial f_1}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_1}{\partial x_2}(a) & \dots & \frac{\partial f_1}{\partial x_n}(a) \\ \frac{\partial f_2}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_2}{\partial x_2}(a) & \dots & \frac{\partial f_2}{\partial x_n}(a) \\ \vdots & \vdots & \cdot & \vdots \\ \frac{\partial f_m}{\partial x_1}(a) & \frac{\partial f_m}{\partial x_2}(a) & \dots & \frac{\partial f_m}{\partial x_n}(a) \end{bmatrix}$$

se numeste matricea Jacobi asociata functiei f in punctul a . Cand $m = n$, numarul

$$J_f(a) = \det [df(a)] = \frac{D(f_1, f_2, \dots, f_n)}{D(x_1, x_2, \dots, x_n)}$$

se numeste Jacobianul lui f in punctul a .

Propozitie 5. Fie $f : D \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ si $a \in D$. Daca exista doua aplicatii liniare $T, T_1 : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ astfel incat

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a) - T(x - a)}{\|x - a\|} = 0 \quad \text{si} \quad \lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a) - T_1(x - a)}{\|x - a\|} = 0$$

atunci $T(x) = T_1(x)$ pentru orice $x \in \mathbb{R}^n$.

Demonstratie. Din ipoteza rezulta ca

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{T(x-a) - T_1(x-a)}{\|x-a\|} = 0. \quad (1)$$

Fie $r > 0$ astfel incat $B(a, r) \subset D$ si fie $x \in \mathbb{R}^n$, $x \neq 0$. Pentru orice $t > 0$ astfel incat $t\|x\| < r$, avem $a + tx \in D$ si $t\|x\| = \|(a + tx) - a\|$ atunci din (1) rezulta ca

$$T(x) - T_1(x) = \frac{T((a + tx) - a) - T_1((a + tx) - a)}{\|(a + tx) - a\|} \|x\|.$$

si deci

$$T(x) = T_1(x).$$

Definitie. Spunem ca $f : D \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ este diferentiabila (sau derivabila) in a daca exista o aplicatie liniara $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ astfel incat

$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a) - T(x-a)}{\|x-a\|} = 0$$

Daca T exista atunci, din Propozitia 5, este unica, se noteaza cu $df(a)$ si se numeste diferentiala lui f in a .

Observam ca daca

$$\varepsilon_f(x) = \begin{cases} \frac{f(x)-f(a)-T(x-a)}{\|x-a\|} & \text{daca } x \neq a \\ 0 & \text{daca } x = a \end{cases}$$

atunci

$$f(x) = f(a) + T(x-a) + \varepsilon_f(x)\|x-a\|$$

unde functia ε_f este continua in 0 si $\varepsilon_f(a) = 0$.

Deducem urmatoarea caracterizare echivalenta a diferentiabilitatii.

Propozitie 6. Fie $f : D \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ si $a \in D$. Atunci f este diferentiabila in a daca si numai daca exista o aplicatie liniara $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ si o functie $\varepsilon_f : D \rightarrow \mathbb{R}^m$ cu proprietatea ca $\lim_{x \rightarrow 0} \varepsilon_f(x) = \varepsilon_f(a) = 0$ astfel incat

$$f(x) = f(a) + T(x-a) + \varepsilon_f(x)\|x-a\|.$$

Propozitie 7. Daca $f : D \subset \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}^m$ este diferentiabila in $a \in D$ atunci f este continua in a .

Demonstratie. Deoarece $f(x) = f(a) + T(x-a) + \varepsilon_f(x)\|x-a\|$ unde T si ε_f sunt ca in Propozitia 6, avem

$$\|f(x) - f(a)\| \leq \|T\| \cdot \|x-a\| + \|\varepsilon_f(x)\| \cdot \|x-a\|,$$

de unde rezulta ca f este continua in a .

Propozitie. Fie $f : (a, b) \subset \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$ si $x_0 \in (a, b)$. Atunci f este diferentiabila in x_0 daca si numai daca f este derivabila in x_0 . In acest caz

$$df(x_0)(u) = uf'(x_0), \quad u \in \mathbb{R}.$$

Demonstratie. Exerciitiu!

Propozitie 8. Daca f este diferentiabila in a si $u \in \mathbb{R}^n$ este un vector nenul atunci exista $\frac{\partial f}{\partial u}(a)$ si

$$df(a)(u) = \frac{\partial f}{\partial u}(a)$$

Demonstratie. Intrucat f este diferentiabila rezulta ca

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + tu) - f(a) - df(a)(tu)}{|t|} = 0$$

sau echivalent

$$\lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + tu) - f(a) - df(a)(tu)}{t} = 0,$$

ceea ce arata ca f are derivata partiala si

$$\frac{\partial f}{\partial u}(a) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + tu) - f(a)}{t} = df(a)(u)$$

Exemplu. Fie $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}$,

$$f(x) = \begin{cases} \frac{x^2 y}{x^6 + y^2} & (x, y) \neq (0, 0) \\ 0 & (x, y) = (0, 0). \end{cases}$$

Functia f nu este continua (deci nici diferentiabila) in $(0, 0)$ deoarece daca $x_n = (\frac{1}{n}, \frac{1}{n^3})$ atunci $f(x_n) = \frac{n}{2} \rightarrow \infty$. Cu toate acestea f admite derivata partiala dupa orice vector nenul. Daca $u = (u_1, u_2)$ este un vector nenul, atunci

$$\frac{\partial f}{\partial u}(0, 0) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(tu_1, tu_2) - f(0, 0)}{t} = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{u_1^2 u_2}{t^4 u_1^6 + u_2^2} = \begin{cases} \frac{u_1^2}{u_2}, & u_2 \neq 0 \\ 0, & u_2 = 0 \end{cases}$$

Propozitie 9. Daca f este diferentiabila in a atunci exista $\frac{\partial f}{\partial x_k}(a)$ pentru orice $k \in \{1, 2, \dots, n\}$ si

$$df(a)(u_1, u_2, \dots, u_n) = \frac{\partial f}{\partial x_1}(a)u_1 + \frac{\partial f}{\partial x_2}(a)u_2 + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a)u_n.$$

Demonstratie. Din propozitia anterioara rezulta ca exista

$$\frac{\partial f}{\partial x_k}(a) = \lim_{t \rightarrow 0} \frac{f(a + te_k) - f(a)}{t} = df(a)(e_k)$$

Daca $u = (u_1, \dots, u_n)$, $u = u_1 e_1 + u_2 e_2 + \dots + u_n e_n$ atunci

$$\begin{aligned} df(a)(u_1, u_2, \dots, u_n) &= u_1 df(a)(e_1) + u_2 df(a)(e_2) + \dots + u_n df(a)(e_n) \\ &= \frac{\partial f}{\partial x_1}(a)u_1 + \frac{\partial f}{\partial x_2}(a)u_2 + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a)u_n. \end{aligned}$$

Observatie. Matricea Jacobi $[df(a)]$ asociata functiei f in punctul a este matricea aplicatiei liniare $df(a)$.

Exemplu. Fie $f : \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^3$, $f(x, y) = (x^2 y, 2x + xy + \sin y, x + 2y)$

$$\frac{\partial f}{\partial x}(x, y) = (2xy, 2 + y, 1), \quad \frac{\partial f}{\partial y}(x, y) = (x^2, x + \cos y, 2)$$

$$[df(x, y)] = \begin{bmatrix} 2xy & x^2 \\ 2 + y & x + \cos y \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$$

$$df(1, 0)(u, v) = \frac{\partial f}{\partial x}(1, 0)u + \frac{\partial f}{\partial y}(1, 0)v = (v, 2u + 2v, u + 2v)$$

$$[df(1, 0)] \cdot \begin{bmatrix} u \\ v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 2 & 2 \\ 1 & 2 \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} u \\ v \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} v \\ 2u + 2v \\ u + 2v \end{bmatrix}$$

Remark 10. Orice functie liniara $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ este diferentiabila in orice a si

$$dT(a) = T.$$

In particular, aplicatiile $\text{pr}_i : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ definite prin

$$\text{pr}_i(u_1, u_2, \dots, u_n) = u_i, \text{ pentru orice } (u_1, u_2, \dots, u_n) \in \mathbb{R}^n$$

sunt liniare, si deci

$$d\text{pr}_i(a) = \text{pr}_i, \text{ pentru orice } i = 1, 2, \dots, n.$$

Introducem notatia

$$\text{pr}_i = dx_i$$

Cu aceasta notatie, daca f este diferentiabila in a , avem

$$df(a)(u_1, u_2, \dots, u_n) = \frac{\partial f}{\partial x_1}(a)u_1 + \frac{\partial f}{\partial x_2}(a)u_2 + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a)u_n$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{\partial f}{\partial x_1}(a) \text{pr}_1(u_1, u_2, \dots, u_n) + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a) \text{pr}_n(u_1, u_2, \dots, u_n) \\
&= \frac{\partial f}{\partial x_1}(a) dx_1(u_1, u_2, \dots, u_n) + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a) dx_n(u_1, u_2, \dots, u_n)
\end{aligned}$$

pentru orice (u_1, u_2, \dots, u_n) si deci

$$df(a) = \frac{\partial f}{\partial x_1}(a) dx_1 + \frac{\partial f}{\partial x_2}(a) dx_2 + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a) dx_n.$$

Daca $f : \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}$, este diferentiabila in (x_0, y_0, z_0) ,

$$df(x_0, y_0, z_0)(u, v, w) = \frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0, z_0)u + \frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0, z_0)v + \frac{\partial f}{\partial z}(x_0, y_0, z_0)w$$

adica

$$df(x_0, y_0, z_0) = \frac{\partial f}{\partial x}(x_0, y_0, z_0)dx + \frac{\partial f}{\partial y}(x_0, y_0, z_0)dy + \frac{\partial f}{\partial z}(x_0, y_0, z_0)dz$$

Teorema 11. Fie $D \subset \mathbb{R}^n$ o multime deschisa si $f : D \rightarrow \mathbb{R}^m$ cu $f = (f_1, f_2, \dots, f_m)$ unde $f_i : D \rightarrow \mathbb{R}$. Functia f este diferentiabila in $a \in D$ daca si numai daca functiile f_i sunt diferentiabile in a si in acest caz

$$df(a) = (df_1(a), df_1(a), \dots, df_m(a)).$$

Demonstratie. Exerciitiu!

Teorema 12 (Conditie suficienta de diferentiabilitate). Fie D o multime deschisa din \mathbb{R}^n , fie $f : D \rightarrow \mathbb{R}^m$ si $a = (a_1, a_2, \dots, a_n) \in D$. Daca exista o vecinatate V a lui a cu proprietatea ca exista toate derivatele partiale in orice punct din V si acestea sunt continue in a , atunci f este diferentiabila in a si

$$df(a) = \frac{\partial f}{\partial x_1}(a) dx_1 + \frac{\partial f}{\partial x_2}(a) dx_2 + \dots + \frac{\partial f}{\partial x_n}(a) dx_n.$$

Demonstratie. Avand in vedere rezultatul anterior, este suficient sa demonstram teorema pentru cazul $m = 1$. Fara a restrange generalitatea, putem presupune ca vecinatatea V lui a este $B(a, r) = \{x \in D : \|x - a\| < r\}$ bila deschisa cu centrul in a si raza $r > 0$, pe care avand in vedere ca D este multime deschisa, o putem considera inclusa in D . Fie $x = (x_1, x_2, \dots, x_n) \in D$. Definim functiile g_1, g_2, \dots, g_n astfel

$$g_1 : [a_1, x_1] \rightarrow \mathbb{R}, \quad g_1(t) = f(t, x_2, x_3, \dots, x_n)$$

$$g_2 : [a_2, x_2] \rightarrow \mathbb{R}, \quad g_2(t) = f(a_1, t, x_3, \dots, x_n)$$

.....

$$g_n : [a_n, x_n] \rightarrow \mathbb{R}, \quad g_n(t) = f(a_1, a_2, a_3, \dots, t)$$

Atunci

$$f(x_1, x_2, \dots, x_n) - f(a_1, a_2, \dots, a_n) = \sum_{i=1}^n (g_i(x_i) - g_i(a_i))$$

Fiecare din functiile g_i satisface ipotezele teoremei lui Lagrange referitoare la o functie reala de variabila reala continua pe un compact si derivabila pe interiorul acelui interval. Prin urmare exista $\xi_i \in (x_i, a_i)$ astfel incat

$$g_i(x_i) - g_i(a_i) = (x_i - a_i)g'_i(\xi_i)$$

Atunci

$$\begin{aligned} g_1(x_1) - g_1(a_1) &= (x_1 - a_1) \frac{\partial f}{\partial x_1}(\xi_1, x_2, x_3, \dots, x_n) \\ g_2(x_2) - g_2(a_2) &= (x_2 - a_2) \frac{\partial f}{\partial x_2}(a_1, \xi_2, x_3, \dots, x_n) \\ &\dots\dots\dots \\ g_n(x_n) - g_n(a_n) &= (x_n - a_n) \frac{\partial f}{\partial x_n}(a_1, a_2, a_3, \dots, \xi_n) \end{aligned}$$

Definim aplicatia liniara $T : \mathbb{R}^n \rightarrow \mathbb{R}$ prin

$$T(u_1, u_2, \dots, u_n) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) u_i.$$

Obtinem

$$\begin{aligned} \frac{f(x) - f(a) - T(x - a)}{\|x - a\|} &= \\ \frac{x_1 - a_1}{\|x - a\|} \left(\frac{\partial f}{\partial x_1}(\xi_1, x_2, x_3, \dots, x_n) - \frac{\partial f}{\partial x_1}(a_1, x_2, x_3, \dots, x_n) \right) &+ \\ \frac{x_2 - a_2}{\|x - a\|} \left(\frac{\partial f}{\partial x_2}(a_1, \xi_2, x_3, \dots, x_n) - \frac{\partial f}{\partial x_2}(a_1, a_2, x_3, \dots, x_n) \right) &+ \\ &\dots\dots\dots \\ \frac{x_n - a_n}{\|x - a\|} \left(\frac{\partial f}{\partial x_n}(a_1, a_2, a_3, \dots, \xi_n) - \frac{\partial f}{\partial x_n}(a_1, a_2, a_3, \dots, a_n) \right) \end{aligned}$$

Deoarece

$$\frac{|x_i - a_i|}{\|x - a\|} \leq 1, \quad i = 1, 2, \dots, n$$

$$\frac{|f(x) - f(a) - T(x-a)|}{\|x-a\|} \leq$$
$$\left| \frac{\partial f}{\partial x_1}(\xi_1, x_2, x_3, \dots, x_n) - \frac{\partial f}{\partial x_1}(a_1, a_2, a_3, \dots, a_n) \right| +$$
$$\left| \frac{\partial f}{\partial x_2}(a_1, \xi_2, x_3, \dots, x_n) - \frac{\partial f}{\partial x_2}(a_1, a_2, a_3, \dots, a_n) \right| +$$
$$\dots\dots\dots$$
$$\left| \frac{\partial f}{\partial x_n}(a_1, a_2, a_3, \dots, \xi_n) - \frac{\partial f}{\partial x_n}(a_1, a_2, a_3, \dots, a_n) \right|$$
$$\lim_{x \rightarrow a} \frac{f(x) - f(a) - T(x - a)}{\|x - a\|} = 0$$
$$df(a) = \sum_{i=1}^n \frac{\partial f}{\partial x_i}(a) dx_i$$
$$\frac{\partial f}{\partial x} = e^y + yz, \quad \frac{\partial f}{\partial y} = xe^y + xz, \quad \frac{\partial f}{\partial z} = xy + 2z.$$
$$\frac{\partial f}{\partial x}(1, 0, 2) = 1, \quad \frac{\partial f}{\partial y}(1, 0, 2) = 3, \quad \frac{\partial f}{\partial z}(1, 0, 2) = 4$$
$$df(1, 0, 2) = \frac{\partial f}{\partial x}(1, 0, 2)dx + \frac{\partial f}{\partial y}(1, 0, 2)dy + \frac{\partial f}{\partial z}(1, 0, 2)dz = dx + 3dy + 4dz$$

10